פן יפסקו עוברי דרכים בינו לבין בהמתו: ואי אדם חשוב הוא. אין דרכו להנהיג בהמה ברגליו ודרך כבוד לרכוב עליה אף

פן תינתק הימנה: ואי איניש זילא הוא קני. שדרכו לרכוב לפני כל

אף בלא דוחק לפי שאינו לנוע. אבל

אדם בינוני כגון שאינו חשוב בעושר

ואינו בוש להוליך בהמה ברגליו אין

דרכו לרכוב בסמטא בעיר משום

לניעות: משוך בהמה זו על מנת

לקנות כלים שעליה. במקח וממכר

ומוכר לו את הכלים ולא את הבהמה:

לקנות מי קאמר ליה קני. להנות

משמע אתה התכוין לקנות אני איני

מקנה לך: מי קני כלים. במשיכה

דבהמה עם הבהמה דמדקא מבעיא

לך במוכר כלים בלא בהמה מכלל

דבמוכר שניהם פשיטא לך (א) דמקני

בהמה קני כלים משום תורת חצר

דקיימא לן חצרו של אדם קונה לו

ובהמתו כחלרו והא חלר מהלכת

היא וחצר מהלכת לא שמעינן דתהני

דכי אתרבאי (גיטין דף עו.) מאס

המלא תמלא בידוי גגו חלרו וקרפיפו

אתרבאי דלא נייד והוי משתמר: וכי

מימא כשעמדה. לאחר שעקרה ידה

ורגלה ונקנית לו הבהמה במשיכה

עמדה ולא הלכה ונקנו כלים בעמידתה

דקנה לו חלרו: כל שאילו מהלך לא

קנה כו'. כלומר כיון דראויה היא

לילד לאו דומיא דחלר היא ואין קונה

בתורת חלר: והלכתה. האי דפשיטא

ליה דכי אמר ליה קני בהמה וקני כלים

קני: בכפותה. היא דפשיטא ליה

(ב) דדומיא דחצר הוא קני. וכל היכא

דאמרינן בגמרא והאמר רבא כל

שאילו מהלך לא קני כו' מהכא קאמרי

ליה: הלתה. של שעל רחשה שנותנת

בה כלי מלאכתה וטווי שלה: ה"ג דלא

הוי גיטא. והאנן תנן במס׳ גיטין

(דף עו.) זרק לה גיטה לתוך חיקה או

לחוך קלתה הרי זו מגורשת: בזתגר' לא אמר כלום. דאפילו

אמרי׳ המגביה מציאה לחבירו לא קנה

חבירו כיון דיהבה ליה קנייה ממה

נפשך אי קנייה קמא דלא מתכוין

להקנות לחבירו הא יהבה ניהליה

ה) ב"ק יב. גיטין כא. עח..

וברכות מו וש"נו.

ד) [לעיל ח. נדרים פח:],

ה) [תמורה יא:], ו) [שמות

כב], ז) [ויקרא כג], ק) רש"ל.

הגהות הב"ח

סו א מיי' פ"ב מהל' מכירה הל' י סמג טשיו פב מוש"ט ח"ח מי

קלו סעיף ה: סו ב מיי שם הלכה ח ועי' פי במ"מ נוש"ע שם סעיף ו:

מכירה הל' יג סמג מפין פב טוש"ע ח"מ סי" רב סעיף יד:

בם דהו מיי שם הלי יג יד ממג שס טוש"ע שס סעיף יג וטש"ע אה"ע סי קלט סעיף טו: סעיף טו: ע ז מייי פ״א מהלכות

זכיה ומתנה הל' ה ממג עשין עג טוש"ע ח"מ :סי׳ רעג סעיף טו עא ח מיי׳ פ״ה מהלכות גירושין הל' ח וע"ש

סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי קלט סעיף י: ט מיי' פי"ן מהל' גזילה ואבידה הל׳

סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסט סעיף ו: עג י כ מיי' פ"ב מהלכי מחנוח טניים הלי ינו:

רבינו חננאל

וכן אם הוא אדם חשוב שאין דרכו להלך רגלי קנה . בעי ר"א האומר לחבירו בעיר א האוטו לחבירו משוך בהמה זו וקני כלים שעליה מהו אמר רבא אי אמר ליה קני בהמה וקני כלים שעליה מי . קנו כלים במשיכה דבהמה . אמאי חצר מהלכת היא ואסקי' והלכתא בכפותה. וכן ספינה דקפצו דגים בתוכה קנאם בעל הספינה דספינה מינח נייחא ומיא הוא דממטו לה. ואסיקו רב אשי ורבינא באשה בעלה גיטא בתוך קלתה נתגרשה מאי טעמא קלתה מהלכת נינהו וכן הלכה: ירושלמי אמר רב הונא כשם רכנן [תני] תמן אשה שהיתה רוכבת על אשה שהיות דוכבת על גבי בהמה ושנים מנהיגין אותה היא אומרת אלו עכדיי והכהמה והמשוי שלי וזה אומר זו אשתי וזה עבדי וזו חבילתי b) צריכה גט משניהן והיא משחררת את שניז י ושניהן משחררין זה את זה ובבהמה ובמשוי שלשתז שוין: **פיסקא** מתני' היה רוכב על גבי בהמה וכר' תנז התם בפאה פ״ד מי . שליקט (את הפאה) ואמר אומר זכה לו וחכ״א יתננה לעני הנמצא ראשון. ואמר מחלוקת מעשיר לעני וכו׳ ולימא מר מעני לעני כעניים הן אצלה. ותנן . ראה את המציאה ואמר

דקא ממטו לה. אע"ג

דתלמיד חכם רכוב כמהלך דמי הכא חלר משום יד אתרבאי והוה

שפיר °דומיא דיד דמינח נייח וממטו לה עם גופיה וכן בפ"ק דשבת

(דף ה: ושם ד"ה אגח) אגח לף ע"ג מים לא הוי הנחה אגח בכלי

וכלי לף על גבי מים מהו התם משום דדומיא דמלאכת המשכן בעינן

ולא היו מלניעין חפלים בדבר שהיה מתנענע ומתנדנד אבל גבי קנייה כיון שהוא דומיא דידו קני: ה"ב דלא מגרשה. פרש"י הא

דתנן זרק לחוך קלחה מגורשת ותימה לוקמה בכפוחה ושמא נ"ל

דוחק א"נ הכא מסברא פריך כדפריך מספינה ולא מכח משנה:

ולימא מר מעני לעני מחלוקת. ויחלקו בחופס לב״ח במקום

כמו רב נחמן בסמוך המגביה מליחה לחבירו לא קנה חבירו אית ליה

פרק קמא דגיטין (דף יא: ושם) דפליגי בתופס לבעל חוב ולא מטעם

מגו עד דדחי ליה רב פפא דלמא במגו פליגי:

שחב לאחרים ולא מטעם מגו דהא רב חסדא דקאמר

דבפ"ק דקדושין (דף לג:) אמרינן

א) חה אומר זו אשמי חה ט) ווט טומני וו טעמי ווט עבדי וזו חבילתי לריכה גט וכו' [ועי' בקדושין ס"ה ע"ב

ובפרש"י שם וי"לו.

לחבירו תנה לי נטלה ואמר אני זכיתי בה זכה בה

לעצמו אי אמרת בשלמא

משוך בחמה זו וקני בלים שעליה בו׳. מבעיא ליה כיון ואי רשום הרנים הוא קני. בעיר דדרך לרכוב שם ולא להנהיג דמשיכת הבהמה שהולכת מעלמה לא שייכא בכלים לא יקנה הכלים אבל אם אמר משוך קופה וקני כלים שבתוכה פשיטא ליה דקני ואם תאמר תפשוט מברייתא דהמוכר את הספינה (ב"ב בסמטא שאין בני אדם שם וכן אשה שאין בה כח לאחוז הבהמה

דף פה: ושם) דקתני משך חמרין אואי רשות הרבים הוא וא קני ואי אדם חשוב ופועלין לחוך ביחו שניהם יכוליו הוא קני ואי אשה היא קניא ואי איניש זילא לחזור אלמא דלא קני פירות במשיכת הוא קני בעי ר' אלעזר האומר לחבירו משוך הבהמה וי"ל דהתם לא אמר ליה קני לכך לא קני ים [א"נ התם כשמשך החמרין ולא משך את החמור] והא דקתני בין פסק כו' ה"ה אפי' פסק ומדד יכולין לחזור אלא משום דסיפא מפליג בין פסק עד שלא מדד ובין מדד עד שלא פסק נקט נמי ברישא האי לישנא וכן לריך לתרץ בסיפא דקתני פרקן והכניסן לתוך ביתו פסק עד שלא מדד אין יכולין לחזור ובעי למפשט מינה התם דכלי של מוכר ברשות לוקח לא קני המוכר שהמקח היים אלמא הכלי מתבטל אצל הרשות משמע מטעם משיכה אינה הונה לפי שהוא בכליו של מוכר וכי משני התם ומוקי לה ששפכן מכליו של מוכר או במתכלי דתומי משמע שאם היה בכליו של מוכר לא היה קונה אף על פי שהכניסן לתוך ביתו דהיינו משיכה ואמאי והא פשיטא לן במשוך קופה זו וקני כלים שבתוכה קני אלא התם י"ל משום דלא אמר ליה קני ואינו רוצה שיקנה אלא במשיכת פירות עלמן ועוד מלינו למימר דהתם משמע ליה שלא פסק עד אחר המשיכה ולכך לא קניא במשיכה וא"ת אמאי נקט משוך בהמה זו ולא נקיט קני אי משום דבקני פשיטא ליה דקני מטעם חלר אע"פ שהיא מהלכת א"כ במשוד נמי אמאי מספקא ליה כיון שהשאילה לו הרי היא כאילו היא שלו עד לאחר הקנין ויקנה מטעם חלר וי"ל דכשא"ל משוך לא השאיל לו הבהמה לקנות הכלים מטעם חלר אלא במשיכת הבהמה אי נמי אי הוי בעי קני בהמה וכלים והוה מהדר ליה דקני לא היה יכול לידע מזה שבמשיכת הבהמה יקנה הכלים כי שמא מטעם חלר קני ובכפותה ולכך 'איבעי ליה במשוך: מפינה מינח נייחא ומיא הוא

בהמה זו לקנות כלים שעליה מהו ילקנות מי אמר ליה קני אלא משוך בהמה זו וקני כלים שעליה מהו מי מהניא משיכה דבהמה לאקנויי כלים יאו לא אמר רבא אי אמר ליה קני בהמה וקני כלים מי קני כלים יחצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה וכי תימא כשעמרה והא יכל ישאילו מהלך לא קנה עומד ויושב לא קנה ∘יוהלכתא בכפותה אמרו ליה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע לרבא אלא מעתה היה מהלך בספינה וקפצו דגים ונפלו לתוך הספינה הכי נמי דחצר מהלכת היא ולא קני אמר ליה יספינה מינח נייחא ומיא הוא דקא מממו לה א"ל רבינא לרב אשי אלא מעתה היתה מהלכת ברשות הרבים וזרק לה גם לתוך חיקה או לתוך קלתה הכא נמי דלא מגרשה א"ל חקלתה מינח נייחא ואיהי דקא מסגיא מתותה: מתני' יהיה רוכב על גבי בהמה וראה את המציאה ואמר לחבירו תנה לי נמלה ואמר אני זכיתי בה זכה בה אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה לא אמר כלום: **גכו'** יחנן התם מי שליקט את הפאה ואמר הרי זו לפלוני עני ר' אליעזר אומר זכה לו וחכמים אומרים יתננה לעני הנמצא ראשון אמר עולא אמר ר' יהושע בן לוי מחלוקת מעשיר לעני דר' אליעזר סבר יסגו דאי בעי מפקר נכסיה והוי עני וחזי ליה השתא נמי חזי ליה יומגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה ורבגן סברי ∞יחד מָגו אמרינן תרי מגו לא אמרינן אבל מעני לעני דברי הכל זכה לו דמגו דוכי לנפשיה זכי נמי לחבריה אמר ליה רב נחמן לעולא ולימא מר מעני לעני מחלוקת דהא מציאה הכל עניים אצלה ותגן היה רוכב על גבי בהמה וראה את המציאה ואמר לחבירו תנה לי נמלה ואמר אני זכיתי בה זכה בה אי אמרת בשלמא מעני לעני מחלוקת

לחבריה אלא היכא דהגביה לדעת שניהם כגון שנים שהגביהו מליאה דאמר בה לעיל (דף ח.) גבי בומן שהם מודים חולקים בלא שבועה דטעמא משום מגו דוכי בהגבהה זו לנפשיה זכי נמי לחבריה אבל מגו דאי בעי הוה זכי לנפשיה זכי לחבריה לא אמרינן:

במתנה ואי לא קנייה קמא משום מתניתין דלא היה מתכוין לקנות הויא ליה הפקר עד דמטא לידיה דהאי וקנייה האי במאי דעקרה מידיה דקמא לשם קנייה: גב' מי שליקט את הפאה. אדם בעלמא שאינו בעל שדה דאי בבעל שדה לא אמר ר' אליעור זכה דליכא למימר מיגו דוכי לנפשיה דאפילו הוא עני מוזהר הוא שלא ללקט פאה משדה שלו כדאמר בשחיטת חולין (דף קלא:) לא תלקט לענים להזהיר עני על שלו: מעשיר לעני. שעשיר הוא שליהטה לצורך העני: מגו דוכי לנפשיה. דאי בעי הוה זכי לנפשיה אם הגביה לעלמו: חד מגו. מעני לעני: ולימה מר דהפילו מעני לעני. אמרי רבנן דלא זכה לו: דהא מליאה הכל עניים אללה. כלומר הכל כשרים לזכות בה כעניים בפאה: וחנן. המגביה מליאה לחבירו לא קנה חבירו ולא אמרינן מגו דאי הוה בעי הוה זכי לנפשיה זכי נמי לחבריה כי מגבה לה כולה לשם חבירו דתנן היה רוכב כו': ואמר אני וכיחי בה. קס"ד אני רולה לזכות בה עכשיו קאמר ומודה הוא שמתחילה הגביה לשם חבירו והחני זכה בה אלמא לא קנה חבירו: **אי אמרת בשלמא מעני לעני מהלוקת.** דאמרי רבנן לא אמרינן מגו דזכי לנפשיה זכי נמי

לתוך

(h) רש"י ד"ה מי קני וכו" משמוא לה במדרנה פשיטא בהמה: (ב) ד"ה בכפותה האי וכו' דפשיטא ליה דכיון דדומיא:

גליון הש"ם נמ' והלכתא בכפותה. כעין זה ערכין ז' ע"א והלכתא דיתבי: תום' ד"ה ספינה וכו' דומיא דיד דמינה. חמוה לי

הגוף עלמה מקרי מהלך ואמאי מהני נותן גט על ראשה גם אמאי בנתן גע עבדה מקרי מהלכח. הא היד מינח. אלא ע"כ דיד והגוף חד הוא אלא דאמרי' מה ידה שאינו מהלד היינו דאינו מהלד מהקונה דבכ"מ שהיא מהלך שם הוא הקונה משא"כ חלר דמהלכת מהקונה ולע"ג:

הגהות הגר"א

[א] גמ' קני ואי. רשום קו על מלת קני ועל הוא"ו ממלת ואי ונ"ב הרא"ש ל"ג זה אבל הרמב"ם גורם כגירסא שלנו:

מוסף רש"י

וחצר מהלכת לא הנה. אינה קונה לבעליה כלום דלאו חלר היא במהלכת (ב"ק יב.) דכי אמור רכנן חלרו של אדם קונה לו, לאו בחלר מהלכת אמור, דשאני מקרקעי דניידי ממקרקעי האף קם דלא ניידי (גיטין כא.). בכפותה. שאינה ראויה לילך דדמי לחלר (ב"ק יב.). מי שליקט את הפאה. בעל הבית עשיר כו' והיינו מהום שחב לעניים וגיחיו